Redacció i Administració:
Passeig de Grècia, 34. — Telèfon 1451-A
Tallers d'impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

EDICIO DIARIA

Barcelona	9	Pts. mes
Península Ibèrica .	7'50	» trimestre
América llatina . .	8'50	» »
Altres països. . .	25	» »

LA PUBLICITAT

ANY XLVII. — NUM. 15,944. — PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIUMENGE, 26 D'ABRIL DE 1925

—Veus, no? Quan jo tenia la teva edat encara vaig aconseguir aquí el que en deien la plaça de Catalunya...

ELS DIVUIT D'ITALIA

Aviat veurem—si no passen fets que ho destorbin—quines són les noves institucions polítiques que el feixisme antidemocràtic crearà a Itàlia. Dues comissions han estat designades pel Govern italià, una de divuit membres i una altra de quinze, les quals s'ocupen de projectar el nou sistema que ha de substituir l'Estat lliberal i parlamentari. Dins d'aquestes comissions hi ha professors, savis, filòsofs i tècnics molt acreditats. La comissió dels Divuit està presidida pel senador Giovanni Gentile. Cal, doncs, confiar que aquests homes escollits faran una tasca tan valuosa com la realitat i la raó humana permetin. Tant com s'ha predicat contra la democràcia i el parlamentarisme, i no hem vist fins ara quines són les institucions capaces de donar un tipus d'Estat superior al que ha establert l'evolució històrica i que en el segle passat es concretà generalment en el tipus de l'Estat lliberal.

La Comissió dels Divuit ha arribat, en el seu estudi, a un punt essencial i transcendental: el de la intervenció dels sindicats obrers i professionals en la vida de l'Estat. La qüestió ha sortit del clos on els Divuit discuteixen. La premsa italiana va plena de notícies i de comentaris sobre els principis i sobre les solucions pràctiques que la Comissió adoptarà. I com succeeix sovint en les coses humanes, el debat teòric ha tingut derivacions personals que han arribat fins al plantejament de qüestions d'honor amb intervenció de padrins i altres tràmits de costum en aquests afers.

No se sap prou bé quina serà la proposta dels Divuit. Però hi ha la impressió que el Parlament elegit per sufragi universal serà substituït per una Cambra on seuran els representants dels sindicats. Totes les versions escampades per la Premsa coincideixen a constatar l'orientació corporativa que segueix la Comissió. Davant la denominació de "Estat orgànic nacional", usada pels feixistes, alguns diaris oposicionistes usen la denominació de "Estat corporatiu" com la més apropiada al pla renovador.

Es, en efecte, el corporativisme la base essencial del pla d'Estat que els Divuit elaboren. Si els polítics catalans que anys enrera defensaven la forma orgànica del vot corporatiu contra el sufragi universal "inorgànic", no haguessin després renunciat pràcticament a llur organicisme teòric, ara estarien ben contents davant les orientacions que en aquest punt segueix el feixisme italià. La concepció individualista del lliberalisme és substituïda avui per la concepció orgànica o, per dir-ho més ben dit, corporativa.

Els adversaris de l'Estat lliberal volen demostrar que és possible de substituir-lo amb avantatge per formes polítiques noves; però no hauran reeixit gaire en llur pretensió. De fet, el corporativisme és una tornada als segles passats. No som els qui creuem forçosament caduc i inaprofitable allò que del temps vell procedeix. Tanmateix és interessant de remarcar que les "novetats" que avui defensen els antilliberals i els antidemòcrates, són coses antigues. El corporativisme, que en la seva varietat gremial va ésser abolit per les idées revolucionàries, tenia ben merescuda la mort, no sols pels defectes inherents al sistema i per la seva inadaptació a les necessitats modernes, sinó encara pels greus abusos a què donava lloc, i els quals prescindeixen els neo-gremialistes.

Els Divuit d'Itàlia atorguen als sindicats una fortíssima participació política. I tot seguit s'ha suscitat una qüestió de les més delicades, que ha dut la discordia a certs grups del "Fascio". Els directors dels sindicats feixistes, i en especial el seu president Rossoni, exigeixen que només aquests sindicats siguin oficialment reconeguts. Partint del principi que el feixisme és, no pas un partit, sinó la pàtria matèixa, l'exigència de Rossoni és perfectament lògica. Però és ésser considerada com una enorme injustícia i com una manifestació de tirania. Però ja sabem que aquestes consideracions són de caràcter lliberal i democràtic, i que no han d'ésser ateses pels renovadors de la filosofia de l'Estat i pels arquitectes del novíssim edifici social. De passada, és oportú de consignar que alguns dels arguments que usen Rossoni i els seus amics per demanar l'exclusiu reconeixement oficial dels sindicats feixistes, estan tretts dels arguments que empren els socialistes i sindicalistes per exigir la mateixa exclusivitat. Totes aquestes qüestions, que en teoria són ja difícils, arcanyeran llur màxima dificultat si arriba de debò el moment de dur la teoria a la pràctica. Aquest moment han d'esperar-lo amb la màxima curiositat—i amb la màxima temença—tots els amics de les experiències polítiques i socials.

LA DECADENCIA DE BARCELONA EN EL SEGLE XV

Massó i Torrents, en el seu llibret "L'antiga Escola poètica de Barcelona" (algun aspecte del qual ja hem examinat en aquestes pàgines), estudiant la decadència d'aquella escola, es veu obligat a estudiar la decadència de la ciutat. Són fets que van intimament enllaçats, i la disgressió del docte erudit és plenament justificada. Es pot dir que s'hi limita a deixar parlar els documents: en retreu abundoses frases que ens evidencien la decadència gradual de Barcelona. Les publicacions de Sanpere i Miquel i Carreres Candi els hi forneixen. Ens plaurà fer-ne coneixer alguns.

D'una lletra dels consellers del rei Ferran el Catòlic (28 de març de 1480): "Es aquesta vostra ciutat buidada per la major part del poble e continuament buida. Es-ne la causa, senyor, per quant los hòmens arrendats, ni de Mallorques, ni d'Aragó, ni de València, ni dels barons, ni del General de Catalunya, gran temps ha no rebeu cosa alguna; fins avui s'han despès lo que tenien en casa, ara quasi van mendicant, e per conseqüent no poden dar negoci als menestrals. E avui, tots van cercar en altres parts disposició de viure, e aquesta ciutat se buida: no s'hi fa mercaderia alguna, si dones algunes vitualles."

D'una lletra dels consellers al síndic de la Ciutat, qui es trobava a la cort amb el rei (22 de març): "Avui en aquesta ciutat no s'hi fa mercaderia alguna, no s'hi ven un drap, los peraires estan vagant e per semblant los altres oficis. E no és meravella car no fant-s'hi la mercaderia ni trestevant-s'hi fusta alguna (cap vaixell) no és possible drapades hagen desèixida. E així mateix, los hòmens arrendats estants privats de llurs rendes e béns, qui darà negoci als menestrals? De què s'sostenixen que no ix fusta per a Mallorques e per Nàpols o per València o Prohença que no vagen qui dos, qui tres o més casats menestrals; e així mateix per terra, per quant ací no poden viure... E de totes les congoixes que passen és aquesta la major, car veien veair que aquesta ciutat va a ser menor que Granollers. E apar que lo Senyor Rei no fa estima, ans és vist, ab deguda reverència parlant, que sa gran Altesa cerca més de l'interès dels particulars... E per semblant no és de poca congoixa que fot algú no es puixa ací fer que no s'hagi de venre per persones que jamés saberen ni han vistes les libertats de Catalunya."

L'establiment de la Inquisició fou una altra de les causes que contribuïren a la decadència ràpida de Barcelona. Hi hagueren protestes i resistències, però la voluntat de Ferran el Catòlic fou també implacable en aquest punt. De Tarragona estant, comminava durament els consellers de la Ciutat perquè rebessin els inquisidors: "Por tanto vos dezimos! encargamos e mandamos so incurrimiento de nuestra ira e indignación e pena de diez mil florines de oro e privación de vuestros oficios, si por el contrario por vosotros o cualquiera de vosotros será fecho."

La perspectiva de les persecucions inquisitorials va fer fugir molta gent de Barcelona. El 20 de desembre de 1484, els consellers escriuen al rei Ferran sobre aquest fet: "Acò ha portat tan gran tristor a tots, del major al menor com si vegéssem la aquesta Ciutat totalment [illegible] com serà certament si aquesta Inquisició va avant destruida e perduda; car abans de aquesta nova alguns s'eren partits e molts, havents temença, havien transportats llurs béns en altres parts, e ara sentint acò, avui buiden e treuen tot quant poden de la Ciutat, que la Taula (la Taula de Canvi) d'aquella dins pocs dies la tant buidat que ens havem a collar lo por que hi resta."

Un any més tard la situació de Barcelona havia empitjorat. En la lletra-memorial adreçada pels consellers al rei en començar l'exercici de llur càrrec, trobem aquests paràgrafs: "Per co que en ningun temps dir-se puixa que nosaltres havem fallit en cosa alguna que a bons oficials lleals se pertangue, havem deliberat en lo interès d'aquest nostre ofici, fer la present a Vostra Majestat, e dar-li vera noticia de les congoixes e treballs que havem trobada aquesta vostra Ciutat e Principat... Havem trobada la Ciutat molt destruïda, molt despoblada, molt desviada e molt encarregada de gran càrrecs, les entrades d'aquella molt disminuïdes, les imposicions e drets perduts, la mercaderia totà cessada, lo negociar tot oblidat, los menestrals plens de congoixa qui no fan cosa alguna en llurs oficis, guasten açò poc que restat los és, los mercaders no gosen mercadejar, los uns se'n van ab llurs béns, los altres qui resten estan en açò, si alguna cosa posen en mar vassalls de Vostra Majestat los ho prenen, no és algú qui gosi eixir de Ciutat per negociar, són presos o robats, no es paga a ningú, justícia no és feta, los militars estant privats de llurs rendes, no han de què sostenir-se... Volent saber de tanta confusió què és la causa, havem trobat les commocions que los pagesos fan contra los senyors... vàn sobre les armes tota obediència reial apartada, prenen castells, degollen los senyors, salten los camins, no és ningú qui pas per aquells que vingue en llurs mans irades plenes de crueltat... E ultra aquestes coses, havem vist donar gran causa de perdició... en la terra la Inquisició que Vostra Altesa hi vol introduir... Los pocs mercaders qui eren restats e feien mercaderia han cessat aquella, han tretes totes les pecúnies e béns que en aquesta Ciutat tenian, han los transportats en altres regnes e van en aquells habitar: són-los fetes grans franqueses: los regnes estrangers se fan rics e gloriosos del despoblar d'aquesta terra."

La descripció és vibrant i vigorosa. Ens trobem no solament davant d'un document de gran importància històrica, sinó també davant d'una peça d'indiscutible valor literària. El paràgraf final, sobretot, és d'una rotunda i viril elegància.

Quant a les causes que produïren aquest estat de coses a la nostra ciutat, les havem exposades en altres ocasions perquè ara ens calgui d'insistir.

Ferran Soldevila

DE BELGICA

Els catòlics tampoc formaran Govern

Brusselles, 25.—El leader catòlic senyor Vandervyvere ha declinat l'encàrrec de formar Govern.—Havas.

DE RUSSIA

DECRETS SOVIETICS A FAVOR DE L'AGRICULTURA I LA INDUSTRIA PRIVADES

Riga, 25.—El Govern soviètic ha publicat un decret facilitant la rescissió de la mà d'obra agrícola, suprimint l'obligació d'un contracte de treball escrit i també l'aplicació de la jornada de vuit hores durant alguns períodes de treball al camp. —Havas.

Moscou, 25.—El Govern dels Soviets ha publicat un decret reconeixent la legalitat de les grans explotacions agrícoles realitzades pels particulars i regulant les relacions entre patrons i obrers agrícoles.

En un altre decret s'autoritza l'establiment de petites indústries, donant feina altrenys a vint obrers sense cap autorització especial, com abans era necessària. Quan el nombre d'obrers passi de cent l'explotació haurà d'organitzar-se sota la forma de concessió.—Radio.

GRAN BRETANYA

UN DISCURS POLITIC DE MR. BALDWIN

Worcester, 25.—Parlant avui en la reunió anual de l'Associació unionista de la seva circumscripció electoral, el senyor Baldwin ha tractat d'algunes qüestions de política interior i ha manifestat la seva convicció que els elements subversius que intenten el canvi de l'estat de coses actual per mitjà de la violència, no aconseguiran llurs propòsits a Anglaterra.—Havas.

EL REI I LA REINA TORNEN A LONDRES

Londres, 25. — El Rei i la Reina han tornat a aquesta capital aquesta tarda del Continent, essent rebuts per una gentada immensa.

El Rei torna completament guarit, advertint-se en ell els beneficiosos efectes del seu viatge per la Mediterrània. —Havas.

UN BANQUET AL PRIMER LORD DE L'ALMIRALLAT

París, 25.—El ministre de Marina, M. Borel, ha donat un esmorzar a honor de Mr. William Clive-Bridgemann, primer lord de l'Almirallat britànic.—Havas.

FRANÇA

L'AGRESSIÓ COMUNISTA

Fa uns dos mesos que els concurrents a un míting organitzat a Marsella per la Lliga Catòlica Nacional de França van ésser agredits per grups contraris, i dos catòlics van trobar la mort en l'agressió. Ben aviat es va saber que els agressors eren comunistes estrangers dels que formen una part de la població flotant del gran port francès de la Mediterrània. Poques setmanes després, amb motiu d'una vaga en una localitat francesa, Douarnenez, els comunistes que la sostenien van topar amb gent vinguda de París i van tenir algunes baixes. La Premsa obrerista acusà com a autors dels desordres els elements dels sindicats grocs, els quals se suposa fomentats pels amics polítics de Millerand. Aquests antecedents han d'ésser esmentats per comprendre millor els esdeveniments de dijous passat a París, que han fet córrer la sang i han portat l'excitació de les passions, ja prou forta d'un temps ençà, a un gran de perillosa agressivitat.

No costa gaire d'endevinar la veritat entremig de les versions oficials i periodístiques dels fets de París. Es tracta d'una agressió premeditada, feta a sang freda, i sense cap veritable provocació, digui el que vulgui Marcel Cachin. A París hi ha hagut una segona edició, corregida i augmentada, dels fets de Marsella. Aleshores en van ésser víctimes els de la Lliga Catòlica Nacional. Ara les víctimes pertanyen a la Lliga Republicana Nacional. Això demostra que l'ofensiva del comunisme es dirigeix alhora contra els amics del general Castelnau i contra els de M. Millerand, i no caldria estranyar gaire que es dirigís també contra els amics de M. Herriot i àdhue contra els de M. Lleó Blum. Aquests darrers, i Blum mateix, han rebut ja algunes proves de l'hostilitat extremista.

Seria lamentabilíssim que aquestes agressions marquessin l'entrada en un període de violències. Cal desitjar que l'aplicació de les lleis normals sigui prou eficaç per castigar els crims i per garantir la seguretat personal. Els crims isolats són sempre possibles a tot arreu, però el relaxament en el càstig d'aquests crims serveix per fomentar-los i per multiplicar-los.

Precisament perquè el màxim interès de França està en l'eficàcia dels procediments normals per dominar la situació, són reprovables les amenaces que un diputat millerandista, Taittinger, ha fet a la Cambra dels diputats. Si les ressenyes que ens ha tramès el telègraf són exactes, Taittinger ha parlat de les represàlies que en cas necessari prendrien les joventuts patriòtiques, de les quals represàlies—ha dit—serien les primeres víctimes els diputats comunistes. Ni aquests procediments poden mai acceptar-se, ni la situació ha arribat a tal extrem, ni és de creure que hi arribi. En certa manera, les paraules de Taittinger seran aprofitades pels comunistes per tal d'intentar *a posteriori*, una justificació de l'abominable atemptat. Hom diria que el que cerquen els comunistes és crear un estat d'agitació favorable a llurs plans. Però potser són exagerades les versions que sobre això corren aquests dies per la Premsa. Sembla que, junt amb les crisis polítiques i socials, hi hagi al món una crisi de nervis.

A. Rovira i Virgili

LA POR A LA NOVEL·LA

El públic català està demanant amb la boca oberta i amb uns crits desesperats que li donguin novelles. Novelles llargues amb argument i incidents, novelles entretingudes que siguin escrites en català i parlin de la vida del país. Si teniu amistat amb algun llibreter veuren que això que jo dic és tan cert com l'Evangeli que es canta. Avui és un públic considerable i apreciable el que llegeix i escriu en la nostra llengua. Aquest públic es vol entretenir amb un llibre a les mans, vol somriure, vol plorar, vol entendrir-se sense deixar-hi la pell i els ossos, gastant-se una quantitat de diners enraonada, de tres a quatre pessetes, quantitat que no desnivella cap pressupost ni fa anar coixa una persona que mengi el que té gana i porti sempre o gairebé sempre un duro a la butxaca.

Aquest gran públic no és que sigui molt mirat, no és que sia molt exigent, només demana que no l'ensopeixin, i és un públic de boca fa que estima les coses del país, i que si llegeix novelles o històries forasteres, és perquè ací no en fem, que si en féssim se les empassaria com bresques.

Alguna vegada he parlat de la necessitat que tenim de la novella catalana, però cal insistir i cal insistir amb números a la mà i amb paraules concretes.

A Catalunya s'ha cregut que l'ofici de literat és ofici de mort de gana, que la literatura es una font de misèries i que els que en fem som o uns herois o uns ganduls que no volem llevar-nos a les sis del matí, i no volem passar-nos tot el santdia darrera d'un taulell. Això, senyors meus, és fals. No diré que fent literatura un es coverteixi en milionari, però l'època del desprestigi i la misèria afortunadament, va passant de mica en mica. Es més; avui dia hi ha persona que escrivint proses en català arriba a fer diners llargs. El senyor Josep Maria Folch i Torres podria dir-nos-en alguna cosa. L'obra novellística d'aquest senyors és un veritable negoci editorial: ell sol ndreix una quantitat de boques espirituals que ja escriuxit. Es, sense cap mena de dubte l'autor més llegit de Catalunya, i de les seves obres se'n venen un número doble o triple de les obres d'alguns autors espanyols perfectament acreditats que tenen el públic d'Espanya i Amèrica. Si el senyor Folch i Torres escrivís poesies o assaigs morals i estètics, ben segur que vendria una misèria, però el senyor Folch i Torres escriu novelles, que tenen un argument i un interès especial. Ara no parlaré del mèrit de les obres d'aquest senyor, ni de la mena d'influència que la seva literatura produeix en el nostre jovent. Cito només un fet comercial que demostra que les úniques publicacions de caràcter novellístic acreditades entre el públic, tenen un mercat extraordinari i la gent se les prea dels dits. Es cert que es publiquen de tard en tard alguns llibres que volen ésser novelles, però són escassíssims i són llibres que no fan estil, i malgrat això, aquests llibres es venen molt més que els altres, que els llibres de poesia, o de proses curtes. Perquè no s'hi fa prou amb escriure contes, la gent vol una novella, una lectura que duri uns quants dies, que sigui variada i que ofereixi un cert interès en deixar-la i en reprendre-la.

I per què els nostres literats no escriuen novelles? Aquí està el problema. Es per impotència, per manifest o per por? Potser per una mica de les tres coses, però principalment per l'última. Escriure una novella és una certa por. Tot literat que tingui una mica de consciència, al proposar-se un treball d'aquest, haurà de pensar fatalment en totes les altres novelles de les literatures forasteres, haurà de pensar en el molt i bo que s'ha escrit, haurà de pensar en el moment d'ara, que és un moment de cansament i de depressió literària a tot el món, i haurà de pensar fatalment que aquí encara ho tenim tot per fer, i que escriure una novella catalana amb pretensions de cosa seriosa, comporta una responsabilitat; no sabrà, en una paraula, per on començar ni com començar, tindrà una por instintiva del fracàs, i aquesta por, en definitiva, és la que el perd.

Aquí es passa de la inconsciència absoluta al perfeccionament excessiu, i totes dues coses són dolentes. Es cert que quan fem un treball hem de procurar fer-lo de la millor manera que sapiguem, però de malfiances una mica dels entusiasmes inicials, però també hem de considerar que el nostre treball ha d'ésser una mica feina de picapedrer i d'estassabarder, hem de desbrossar camins i plantar fites i llençar fonaments perdent una mica la por i tirant un bon tros al dret.

En literatura, en el teatre, en el periodisme, en gairebé totes les manifestacions artístiques, hi haurà set anys, cal fer-les caldrà rectificar i modificar molt l'únic ram que s'ha salvat després de l'empenta que li donaren uns grupets respectables vuitcentistes que el ram de la novella. Pensem que a hores d'ara, per a seguir paral·lelament altres branques de la nostra literatura del noucents ençà, hauríem d'haver publicat dues centes novelles, i d'aquestes dues centes n'hauríem de tenir unes vint-i-cinc de passadores i mitja dotzena si més no que fossin bones del tot. Però novelles amb tots els ets i uts, no contes allargassats i assaigs apreciables.

Es curiós veure la quantitat de contes i articles purament literaris que s'escriuen, és curiós veure com hi ha gent que té pit per a presentar totes les contorsions i tots els malabarismes lírics, com es fan revistes doctrinals, com s'escriuen veritables encerts històrics i filosòfics, i per altra banda no hi ha ningú que agafi aquell senyor i aquella senyora i els seus fills i la cuinera i el gos i els tregui el suc i el bruc per a amanir dues centes planes d'estil mengivol, que puguin anar a parar a les mans de tothom i puguin proporcionar a l'autor un benefici econòmic i una fama que estic segur que no li vindrien gens malament.

S'ha de vèncer la por d'escriure novelles; jo demano persones de bona voluntat que vulguin començar a escriure novelles: fem la prova i no ens en empenedirem.

Josep Maria de Sagarra

La política

AUTORITZACIÓ DENEGADA

Hem dit que l'autoritat governativa ha denegat l'autorització sollicitada per publicar a Valls el periòdic "Alt Camp".

L'AJUNTAMENT DE VALLS

Per cobrir les quatre vacants de regidors han estat nomenats els senyors Octavi Martinell, Lluís Russell, Josep Massó i Ramon Ferriter, aquest darrer ja fou destituït dels càrrecs de tinent d'alcalde i de regidor per qüestions d'incompatibilitat.

REAPARICIÓ

Ha estat autoritzada definitivament la reaparició del setmanari "El Gremanet", de Santa Coloma de Gramenet.

JUTGES QUE DIMITEIXEN

El jutge municipal, En Miquel Llosas, i el jutge suplent, En Josep Maria Torres, d'Olot, han demanat el seus respectius càrrecs.

DE PORTUGAL

La Cambra, per 106 contra 14 veta la simpatia en el President de la República

Lisboa, 25.—El Congrés ha adoptat per 106 vots contra 14 la moció presentada pel partit d'Acció Republicana, expressant la seva simpatia al President de la República, senyor Teixeira Gomes.

Una delegació parlamentaria visità el President per a pregar li que retiri la dimissió.—Havas.

LAS SESSIONS DE LA CAMBRA I L'ESTAT DE SETGE

Lisboa, 25.—Consta que un líder democràtic va proposar que s'ajorni les sessions de la Cambra de Diputats fins després d'anxecat l'estat de setge. —Havas.

FRA DE PREVEURE

Lisboa, 25. — El coronel senyor Gomera ha estat nomenat ministre de la Guerra.—Havas.

DETENCIÓ D'UN MILITAR FERIT

Lisboa, 25.—Ha estat detingut l'oficial Pinto Correira, qui havia participat en l'última intentona revolucionària.

El dia oficial que havia resultat ferit en el combat, s'havia refugiat en el seu domicili.

UN RAID PORTUGUES PER EUROPA

Lisboa, 25.—Avui sortirà d'aquesta capital un avió militar tripulat pel Major Sarmiento Beire i l'alférez Gouveira, els quals es proposen efectuar un raid passant per Madrid, des d'on continuaran el vol a França, Itàlia i Anglaterra.

Es proposen arribar a l'Aerodrom de Quatre Vents, de vuit a nou del matí, i després de mitja hora de descans, continuaran llur viatge amb direcció a França.—Havas.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Full de dietari

L'ORIENT JA HA CADUCAT

El meu illustre amic, "Pol", ha tingut la bondat de tranquil·litzar-me des de les planes de *La Veu*: no odia el pagesia i té el bon gust de considerar-la indispensable en la cabina dels transatlàntics i en la literatura dels *Sleeping-cars*. Es a casa, on al meu illustre amic es plau a sentir el contacte dels llençols familiars perfumats poiser amb espigol de Mollins de Rei.

El tema no és gaire elevat, ni ha dificultat pas en els destins de Catalunya. Però, un jugador estretament marcat, no pot fer sinó filigranes ineficaces davant del gol? Pel·lícula del pagesia o, millor dit, de l'Orient.

"Pol", en la seva nota, venia a considerar la civilització oriental com una cosa caducada. El seu fruit suprem havia estar el Cristianisme. Tots els posteriors no valen la pena: hom en pot prescindir.

Em sembla arriscada aquesta afirmació. Tot i reconeixent la vàlua excelsa de Jesucrist i al seu Evangeli, m'em sembla possible de negar que el sentiment religiós dels hindús, l'art dels japonesos i dels xinesos, la filosofia, la literatura aràbigues, al genial financier joieu! han tingut, durant tota l'Edat Mitjana i tota l'Edat Moderna, una influència enorme. Davant la banda les innumerables coses que es parlen amar d'Avenzoars a Ulanzo i de la pàlvora a la seda.

Ara, precisament, en aquestes anyes ombrívols de la postguerra, Europa treballa amb esforç i amb dolor per pair una nova allau d'orientalisme. La literatura més estimada és la més nina en metzines asiàtiques (Obstaclewski, Txecov); Romain Rolland s'entrevista amb Shathama Ghandi; el conte Kaiserling se'n va a Ceylàn a retrobar el riure de la vida veritàble.

Poiser és un efecte de la nova impermeabilitat, poiser una manifestació de la nova fe en Europa. El que és que esguardó amb relativa serenitat aquesta efervescència que no imagino més perillosa que la que segui a les Cases de i que ara que sepi, resulta amb un èxit semblant. Amen.

Carles Soldevila

LA SITUACIÓ A EUROPA

Continua l'agitació als Balcans. Els comunistes búlgars han incendiat el teatre de Sofia i una biblioteca pública, i a més a més l'edifici de l'Ajuntament de Plevna, que era un monument nacional. D'altra banda, Ingoslàvia, Romania i Grècia han protestat de l'augment de l'exèrcit permès a Bulgària, i Grècia ha ordenat la mobilització parcial de l'exèrcit.

— Continuen a París les investigacions sobre el complot comunista. S'han trobat llistes i altres documents, alguns dels quals redactats per agents de Moscou.